

ETO: 821.511.141-4
821.511.141.09

ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER

POMOGÁTS BÉLA

MTA Irodalomtudományi Intézete
H-1118 Budapest
Ménesi út 11-13.
kpom@freemail.hu

KÓBORLÓ DÉLUTÁN

Dsida Jenő „kutyás” verse

An Afternoon Stroll

Jenő Dsida's “puppy” poem

Az idillikus környezetben játszódó történet egy tavaszi séta lírai riportját adja, ennek során a kolozsvári költő kedves kutyájával járja be a város környéki dombokat. A költemény az állat önfeledt örömeinek ábrázolásában tesz vallomást a fiatal költő életörömről, majd a szöveg végén megszólaltatja a haláltól való félelmét, és az isteni kegyelemre bízta magát.

Kulcsszavak: Dsida Jenő és az erdélyi természet, a költő bukolikus világa: szerelem és táj, a költő istenhite és bizakodása a megváltásban.

Dsida Jenő igen korán megszerezte a népszerűséget és az elismerést, ifjú költőként a játék elemi örömeivel merült meg a versek világában, valósággal lázba jött, ha egy szokatlan képre, frissen csengő rímre talált. Mégsem volt igazán boldog, mintha a mulandóság fiatalos érzésénél valami sötétebb és nehezebb szomorúság szegte volna kedvét. Korai költészetében mindegyre az elmúlás képzetei jelentek meg, valami állandó félelem szötte át az expresszionista szabad vers kötetlensége szerint áradó laza sorokat. A háborús évek családi gondjai, az Erdély sorsát eldöntő történelmi változások bénító közhangulata mellett mindennek személyes oka is volt. A szívbetegség örökös szorongása, amelyet egy fiatalon elviselt súlyos betegség oltott lelkébe, verseibe. Dsida Jenő maga is sejtette, hogy nem lesz hosszú életű, a cigarettaival, feketekávéval mérgezett szerkesztőségi életmód is még inkább aláásta

gyenge egészségét. Korai költészetét az elmúlás csendes szomorúsága hatotta át, ezt a szomorúságot a magányosság érzése mélyítette el.

A fiatal szívnek azonban még nagyok voltak a tartalékai, a korai versekben elpanaszolt otthontalanság után Dsida Jenő lassanként védő és nyugtató menedékre talált: a szerelemben, a természetben és a költészetben. Életének delén írta nagyszerű bukolikus költeményeit, két epikai elemekkel átszótt lírai remekét: a *Kóborló délután kedves kutyámmal* és a *Miért borultak le az angyalok Viola előtt* című népszerű költeményeket. Az előbbi játékba feledkező tavaszi hexameterekből épült, s szinte a reneszánsz önfeledt játékosságával fejezte ki a természetben megújulást kereső lélek boldog örömét, az utóbbi szerelmes ujjongás, amely merengő érzésből és szelíd erotikából font tündéri koszorút egy leány homloka köré. A bukolikus ihletés általános volt a harmincas évek fiatal költői között, Radnóti Miklós, Zelk Zoltán, Weöres Sándor, Vas István, Takáts Gyula és Jékely Zoltán is a természeti idillben kerestek menedéket a köröttük mindinkább kibontakozó történelmi és szellemi válság elől. A költészet Múzsája „menekülő Múzsza” ekkor, a természet és az idill feledtető békéje kínált oltalmat, ígérte egyszersmind a humánus értékek megőrzésének lehetőségét. Dsida Jenő természeti és szerelmi idillje is az emberi élet elemi értékei mellett tett vallomást; a Violát ünneplő „csodálatos történet” azt kívánta igazolni, hogy „a fájdalomnál erősebb a jóság”, a tavaszi kóborlásról írott „lírai riportnak” pedig az egyszerű öröm adott fénylő derűt. Ezúttal ez utóbbi költeménnyel foglalkozunk.

Dsida Jenő „kutyás” verse valójában epikus módon felépített költemény, ahogy a költő mondja: „lírai riport”, egy tavaszi séta eseményeit és ezek lelki következményeit mutatja be. A költő – irodalmi körökben népszerű farkaskutyáját sétáltatja a Kolozsvár közeli erdős dombokon, játékos szavakkal örökíti meg hűséges társának alakját, a gazda és az állat kapcsolatát. Ember és kutya viszonya ősidők óta foglalkoztatja a magyar és a világirodalom nagy egyéniségeit, csak a mi irodalmunknál maradván, olyan írókra gondolok, mint Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Márai Sándor, Déry Tibor és Lengyel József – a többi között. Nem egyszerűen egy kedves játszótárs bemutatása vagy a rá való emlékezés van jelen ezekben az írásokban, inkább az emberi magatartások, ösztönök, érzelmi reakciók vizsgálata abban a „tükörben”, amelyet a kutyával kialakított kapcsolatok tartanak a gazda elé. Valójában ennek vagyunk tanúi Dsida Jenő költeményében is. Maga a költemény öt részből áll: az első (*Útnak eredünk és szeretjük egymást*) azt az érzelmi tekintetben igen előnyös helyet jelöli meg, amelyet Tinti kutya a költő életében betölt, a második (*Visszapillantunk a múltra s az rendkívül mulatságos*) a kutya élettörténetét idézi fel, a harmadik (*Őszintén megdicsérik az egész világot*) valójában a költő „örömódaja”: az élet boldogító hatalmá-

nak dicsérete, a negyedik (*Eközben a világ elalszik körülöttünk*) a kolozsvári alkonyatról rajzol idillikus képet, végül az ötödik (*A macska fut, mi pedig futunk utána*) a kereszténység megigazulásba és túlvilági üdvösségbe vetett hitét állítja szembe azzal a szomorú mulandósággal, amelynek szorongató gondolata a tavaszi séta békítő élményét is képes megzavarni.

A költemény egy tavaszi délután köznap i örömeit örökíti meg, ezeknek az örömeknek a leírása – a „lírai riportban” elrendezett élmények íve – szabja meg felépítését. A természeti élmények krónikája, a tavaszi séta eseménytörténete alapozza meg a költői narrációt, ezt a narrációt ugyanakkor több személyes kijelentés teszi gazdagabbá. Ilyen például a költő életének tartalmat adó könyvkultúrára történő hivatkozás, ennek során Dsida Jenő röviden képet ad leginkább féltett kincséről: kicsiny könyvtáráról, s nyomban érzelmi értékrendet is felállít, midőn arról beszél, hogy még féltett könyveinél is jobban ragaszkodik kutyájához:

Háromszáz kötetes gonddal gyűjtött kicsi könyvtár
áll a szobámban: lásd, az utolsó szálíg eladnám,
hogyha befogna a sintér s akkora pénzt követelne
váltságul, hogy nem tudnám kiteremteni másként, –
szálíg eladnám, bár szívesen kölcsön sem adok most,
nem szeretem, ha zsiros kéz ujjnyoma terped a könyvön.
Drágább vagy te nekem, hidd el, valamennyi regénynél,
India szobrainál s Hokusai túsrajzainál is,
Goethe, Petőfi, Catullus, Arany s Ady verseinél is,
mert hiszen élsz s zuhogó, tüzesáramu vér fut eredben.

Hasonlóképpen apró betétszerű epizód az a történet, amely egy talán erőszakos fellépésre készülő „marconaképű cigány” feltűnését, majd a gazdája védelmére kész kutya küzdeni kész fellépése láttán megjuhászodását idézi fel: „Négy lépésnyire téged is észre vesz: éles, acsargó / szemfogadat, felborzolt szőrödöt. Ingadozik pár / pillanatig, bámul vad, sűrűbozontu szemével, / végül alázatosan nyütt szalmakalapja után nyúl, / »Isten tartsa, tekintetes úrfi!« – morogja s odébbáll.” Ugyancsak epikai betét az a néhány sorba foglalt emlék, amely a kutya valamikori birtokba vételének történetét, majd egy szerelmi légyott szelíd erotikával színezett emlékét idézi fel. Epikai természetű van annak a néhány sornak is, amely az erdőből feltűnő macska játékos üldözéséről ad képet, a kutya ezúttal futásra kész teti gazdáját is:

Macska lopózik az útfélen, hunyorogva figyel ránk.

Orrod már szimatol, bordád remeg, és füled izgul,
Tinti barátom. Jól tudom én, hogy erős a kísértés,
s hasztalanul kérném, ne rohanj ki azért a világból
s mondj le miattam ezúttal a hajsza pogány gyönyöréről.
Jobb, ha veled futok én is. A tétova séta elég volt,
únom az álmos bandukolást! Gyere, Tintike, fussunk!...

Az epikai betétek között vallási és vallástörténeti utalások is találhatók a költeményben: közismert, hogy Dsida Jenő milyen mély hittel ragaszkodott a jézusi tanításhoz, és milyen, mondhatni, személyes viszonyba került a keresztény hagyománnyal. Rövid életét végigkísérte a megváltás hite és drámája, az a bizonyosság, hogy zaklató kérdéseire a létnek egy magasabb rendjében kaphat majd választ. Költőként „angyalok citeráján” játszott, igazi „poeta angelicus” módjára tudta megszólaltatni az égi zenét. Költészetének korábban éppen ez a szólama volt a legnépszerűbb: a *Chanson az őrangyalhoz*, a *Vidám kínálgatás keresztényi lakomán*, a *Jámbor beszéd magamról* című verseiben. Ezekben „angyalok motoznak”, az égi fények között egy természetfeletti bukolika tündéri játéka bomlik ki, a túlvilágot ugyanaz az idilli derű szövi át, mint az egyszerre légies és földies szerelmi költeményeket. Dsida Jenőt, mondhatnám, „bizalmas” viszony fűzte a keresztény hagyományhoz, és ugyanilyen viszonyban volt az egyház múltjával és szentjeivel, így azzal az Assisi Szent Ferencsel, akinek alakja különösen alkalmas volt arra, hogy a természetben (ráadásul egy farkaskutya kíséretében) kóborló költő saját szellemi rokonára ismerjen. A költemény egyik epizódja éppen erre a bensőséges viszonyra utal:

Régen a halk, füves, ódon klastromok udvara megtelt
jámbor szerzetesekkel ilyentájt, barna csuhájú
álmodozó szentekkel, akik puha révedezésben
mormoltak, s mialatt az alázat imája kibuggyant
szívükből, fejük áhitatos mellükre hanyatlott.
Francesco testvér most indul el esteli útra,
most megy a szörnyű farkas elé, – a te őköd elébe,
Tinti barátom, – hogy szeliden parolázzon a torkos
bősz fenevaddal, a vértlihegő fogas emberevővel.
Fekszik a farkas a jó Szent lábainál, mialatt ő
barna kezével a bundás oldalakat simogatja.

A *Kóborló délután...*, mondhatni, apró bukolikus történetek (mondhatnám: anekdoták) füzéréből épül fel, ezek a történetek mintegy a tavaszi séta eseményeit rekonstruálják, és egymásba szöve adják elő a kutya és gazdája örömteli sétájának epizódjait. Mindez egy szinte kompozíció nélküli történetet mutat, ugyanakkor a költő mégis talál alkalmat arra, hogy létrehozzon valamiféle kompozíciót. A hosszabb lírai-epikai költeménynek éppen a felénél ugyanis Dsida Jenő mintegy kilép a narrátor szerepéből, és költői ódában adja elő az öt (emberi és bizonyára „kutyaí”) érzék dicséretét. „Szép a világ, gyönyörű a világ és nincs hiba benne” – indul az öt fejezet közül a középső: az *Őszintén megdicsérvük az egész világot* címet viselő fejezet. Először a látás élményköréről tesz vallomást, méghozzá az „erdélyi gondolat” (a „transzilvánizmus”) demokratikus eszmekörét is megszólaltatva:

Nézd, a színek, diadalzászlók, a szemünkbe lobognak,
kék, zöld, barna, piros, biborlila, sárga, narancsszín,
lelkesek és tüzesek, meghányva ezüsttel, arannyal,
nagy kigyuladt zászlók, minden nép zászlaja: fennen
hirdeti mind, hogy a jó anyaföld valamennyi fiának
egyformán lobogózta ki roppant ünnepi termék
s minden nemzeteit közösen kebelére fogadja.

Ezt követi a szagok, a tavaszi erdő illatainak költői dicsérete, ami azután a szerelem magasztalásába torkollik: „Hát a szagok! Televényföld illata, májusi esték / illata, édes akácfa-virág dús illata, kedves / szép szeretőm szájának vadszeder-illata, zizge / szöke hajának fűszeres illata, ifju szerelme / ujjaimon maradó meleg illata, melyre ficánkos / huncut örömmel ismeresz rá, nagyokat szimatolva.” Ugyancsak szinte ódai hangon emlékezik meg a költő a tapintás által keltett jó érzésekről, ez a költői vallomás ugyancsak nem nélkülözi a szelíd erotikát: „Jó a tapintás is, puha csiklandó tenyerünket / végighúzni a pázsiton, átborzolni az érett / búza fölött, simogatva kuszálni a hajban, a sima / test zugain babrálni, kutyuska fülét vakarászni.” A negyedik érzék az ízek világába vezet, és a kulináris élvezetek: az evés és az ivás örömeinek lajstromozásához érkezik: „Édes az iz is, az ajknak, a nyelvnek, az inynek elomló / ingere, táplálékok örömteli útja erünkbe, / drága kenyér, aranyos pecsenyénk, s ó, nagyszerű csontok, / izletesen ropogó, remek álmai sok kutyaszivnek, / bájos burgonya, kedves ugorka, szerelmetes alma: / hódolok ennivalók és innivalók zamatának, / legfőképpen azonban a bornak, a bíboran ömlő / rácürmösnek, amely víg dalra deríti a lelket / s vérünket duhaj ugrálásra pezsegteti, táncra.” Végül az ötödik érzék a hallás, és a hangoknak is van konkrét: a költő életének színhelyeit meghatározó tapasztalata:

Áldom a hang szent élvezetét is: a fák suhogását,
és morajos dörgését, záporosó zuhogását,
kis verebek csipegését, nagy motorok dohogását,
nők csacsogó fecsegését, pajkos ebek csaholását,
fűrgé lovak dobaját és társzekerek robaját és
zongora mély akkordjait este, ha kedvesem ujja
surran a billentyűkön, s halk futamok szeliden hűs
hullámozása csobog körül. Ő „Traviata” szerelmes
dallama, ó zengő „Pathétique” s valamennyi szonáta!

Ezek az érzéki örömök rendre a kutyához kötődnek, az állat is, gazdája is átéli őket, mi több, a kutyasétáltatással töltött tavaszi délután teszi még nyilvánvalóbbá, még átélhetőbbé a köznapi örömeiket, illetve ezek emlékét. Az elemi érzékelések a kutya (általában kifinomult) ösztöneinek függvényei, a költő ugyanakkor mintegy „humanizálja” ezeket az érzékszervi tapasztalatokat, midőn minden egyes ilyen tapasztalatot emberi (sőt költői) nézőpontból értelmez, vagyis egy emberi lény, pontosabban saját maga kommentárjával magyaráz. Ez az értelmezés és az értelmezést meghatározó élmény, illetve emlék alapozza meg azt az életörömet – és a köznapi örömök átéléséből származó „életfilozófiát”, amely a költeményben alakot ölt. Dsida Jenő tavaszi versének magaslati pontján (a költői kompozíció centrumában) az életörömnek ez a vallomása foglal helyet:

Szép dolog élni, kutyuskám. Szembe haladni a széllel,
ázni, ha bús zivatar vág, megszáradni, ha nap süt,
szánon siklani, míg a pihék csillogva csapongnak
s vattacsomóként ülnek vállamon és a fenyőkön.
Nagyszerű elcsavarogni, bolyongani, menni örökké,
így lézengeni, mint most, gondtalanul fűtyörészve,
így ballagni, kutyástul, erős nagy örömmel a szívben,
s mondani himnikusan: Csodaszép, csodaszép ez az élet,
semmi se múlja felül.

Az életöröm eszköze és forrása – a köznapi élet egyszerű örömei mellett – maga a költészet, egyáltalán a művészet és az abban megjelenő játékosság. Dsida Jenő, a maga alkotói természetét követve, eleve játékos természetű költő volt, aki mindig önfeledt örömmel szeretett játszani a szavakkal, a ritmusokkal, a rímekkel. A *Kóborló délután...*-ban is, amelynek szabatos hexameterei maguk is játékosak, a „pásztori Múzsát” keltik életre, azt az antik hagyományt, amely a két világháború közötti korban éppen a

személyes élet és a költészet védelmében – szemben a mindinkább barbár történelemmel – idézte fel az antik eclogairók: Theokritosz, Vergilius, Tibullus költői örökségét, olyan költők tollán, mint Radnóti Miklós, Vas István, Hajnal Anna – és Dsida Jenő, aki bizonyára nem véletlenül választotta természetközeli: a természetes élet ajándékait ünneplő verse ritmikai formájának a hexametert. Igazi versművészként ez a hexameteres forma természetes módon szólalt meg nála, semmiféle mesterkéeltség nem terhelte meg a kifejezést, mintha a költő eleve a klasszikus versformában szólította volna meg tavaszi sétájának társát: a kutyát, és persze ebben a formában vallott legszemélyesebb dolgairól.

Játék és költészet, nagyon régi hagyományok értelmében is, egymást kiegészítő fogalmak, a költészet születése óta rokonok. És a játék ebben az összefüggésben nem komolytalanság, nem multság és nem szórakozás. Ellenkezőleg, a gyermeki játék komolyságára, kutató és felfedező igényére utal. „A »poiesis« – olvassuk Huizinga *Homo ludens* című híres könyvében – játékfunkció. A szellem játszóterén zajlik le, saját külön világban, amelyet a szellem alkot magának. Ott a dolgoknak más az arcuk, mint a közönséges életben, és nem logikai, hanem más kötelékek révén függenek össze egymással. Ha a komolyságot úgy értelmezzük, ahogyan az élet józan pillanataiban, akkor a költészet sohasem teljesen komoly. A komolyságon innen áll, ott, ahol a gyermek, az állat, a vadember és a látnok állanak, az álom, az elvontság, a mámorosság és nevetés birodalmában.” Ha eltekintünk a fogalmazás szellemtörténeti jegyeitől, Huizinga a költészet egyik fontos tulajdonságára hívja fel figyelmünket, nevezetesen a vers játékos-szakraális lehetőségeire.

Nemcsak Huizinga az, aki a költészet és a játék mélyebb és lényegi kapcsolatára figyelmeztet. Általában a huszadik századi líraelmélet közmegegyezése volt, hogy a költészetben valamiképpen a játék őszintesége és konvenciókat elutasító, teremtő képzelete ölt alakot. Elméletírók és gyakorló költők gondolkodtak így, általában a modern líra mesterei és teoretikusai. A költői állapot leírása, az alkotás gesztusának megfejtése során elméletíró is, költő is a gyermek természetes őszinteségére hivatkozott érvelése során. André Breton, a szürrealizmus teoretikusa és propagandistája például így beszél *A szürrealista varázsművészet titkai* című 1924-es manifestumában: „Aki a szürrealizmusba veti magát, rajongva-ujjongva ismét átéli gyermekora legjavát. [...] A gyermekkori és egyéb emlékből kiszűrődik valami ártatlan, lebegő érzés, amelyet később a *kicsapongás* érzése követ, amit én a lehető legtermékenyebbnek tartok. Talán a gyermekkoron túl az ember már csak néhány szabadjeggyel rendelkezik a menlevélen kívül; a gyermekkorban pedig minden összejátszott, hogy háborítatlanul és hatékonyan a magunk urai legyünk. Úgy látszik, a szürrealizmusnak köszönhető, hogy ez az

esély ismét visszatér. Mintha még mindig üdvösségünkbe vagy vesztünkbe rohannánk. Mindent megér az újra fellelt árnyék-rettenet.”

Hasonló módon gondolkodik Weöres Sándor is, aki 1939-es, *A vers születése* című alkotáslélektani tanulmányában (egyszermind költői vallomásában) így nyilatkozik: „Legtöbb embernél a gyermeklélek káosza átsimul a konvencionális szemléletmód kész csatornáiba; a többség a megtanult és beidegződött sémák szerint gondolkodik, érez és cselekszik, mechanikusan – de vannak, kiknek lelkülete nem fér el a mindennapi keretekben, szellemisségük többet mozog úttalan-járatlan területen, mint a sablonok között; és a költő is ide tartozik.” A költő tehát – őszinteségből és a sztereotípiák elutasításában – a gyermek természetes elhelyezkedését és gondolkodását folytatja. A gyermek ugyanis nem szerepekbe helyezkedik (legfeljebb az a gyermek, akít már „elrontott” a felnőttnevelés!), hanem önmagát reprezentálja, a saját igazi valóját mutatja meg, ezért a világgal, környezetével is természetes kapcsolatba kerül. Éppígy a játék is, mint tevékenység, természetes folyamat: nem a szerepek terméke, hanem a személyiség megnyilvánulásának területe. A költészetben alakot öltő játékoságot ezért, bármennyire a gyermeki világra emlékeztessen is, nem a „felnőtt” nosztalgiája vagy infantilizmusa vezérli, hanem a költői egyéniség őszintesége, amely mindenkor át tudja törni a konvenciók falát. A költészet játékosága komoly dolog, és ez a játékoság érvényesült Kosztolányi Dezső, József Attila és Weöres Sándor és természetesen Dsida Jenő költészetében, így a *Kóborló délután...-ban* is.

Az életöröm és a játékoság a modern költészetben (alighanem a mindenkor költészetben) sohasem probléma nélküli, nem érvényesül maradéktalanul, a boldogító élményeket és ezek önfeledt kifejezését általában valami erősebb vagy gyengébb szorongás ellenpontozza, annak sejtelve, hogy az öröm igazából sohasem lehet végleges és maradéktalan. Dsida Jenő tavaszi bukolikájában is feltetszik ez a nyugtalanító érzés, a kutya szapora lépteit követő költő időnként a kifúló lélegzettel viaskodik, először mintegy játékosan utánozva az ügető kutya lihegését: „ütemre zihálok” – olvasom, ez a zihálás aztán mindinkább elveszíti játékos jellegét, a költőnek időnként valóban levegőért kell kapkodnia. Ismeretes, hogy Dsida Jenő kora ifjúságáról kezdve súlyos szívbajjal küszködött, ez okozta korai halálát, és a betegség rányomta bélyegét költészetére is, nem egy versében és igen sok levelében panaszkodik miatta, s bizonyára a *Kóborló délután... zárósorai*, amelyek egy túlvilági megérkezés és fogadtatás emberi tragédiájára utalnak, egyszermind a mélyen keresztény lélek vigasztalódását fejezik ki, maguk is az élet törekenységének régóta tudatosított személyes drámája nyomán kapják elégiikus fényüket:

Szép dolog átszökkenni az életen, átkarikázni,
átviharozni az ifju mezőkön, az ösztönök útján,
így szabadon, felelőtlenül. Itt van az árok, előre,
mélybe le, dombon fel s ujuj, fel a hegyre, a hegyre
s túl a hegyen gyémántporral teleszórt levegőben
rajta, gyerünk, alakunk megnőtt a sötét horizonton,
fénylik az arcunk, szép kutya-homlokodat ragyogó láng
íveli körbe, zuhogva sugárzik a mennyei kékfény,
felkacagó fuvolák, mély kürtök, aranyhegedük vig
hangjai mellett porzunk át a mezőn, a vakító
angyali őrség kettős sorfala közt, csak előre... –
szállva, repesve, kifúlva, kigyúlva rohanni előre,
míg nem a Márvány-Trónus elé dobbanva jelentjük
– „Ifjan tértünk színed elé, örök isteni Felség.
Átnyargaltuk az életet. És megfogtuk a macskát!”

Igen, életöröm és haláltudat egyszerre hatja át Dsida Jenő kutyás idilljé-
nek sorait – az életöröm ad neki játékos fényt és a közelgő vég bizonyossága
ad neki drámai színezetet. A keresztény költő drámája ez, aki nyitott szívvel
fogadja az élet természetes örömeit, nem minden szorongás nélkül vet szá-
mot az élet esendőségével, végességével, mindazonáltal bízik abban, hogy
az utolsó szót nem a halál mondja ki. Áprily Lajos, aki 1958-ban mélyre látó
előszóval vezette be költőtársának *Tóparti könyörgés* című válogatott verses-
kötetét, állapította meg: „Aki két első kötetének halálmisztériumos verseiben
néha költői játékot érzett, korai halálának gondolatánál elidőzve elismeri,
hogy gyermekkorra óta beteg szíve nem képzelődött és nem tévedett, mikor
ilyen sorokat íratott vele: »És a halálnak minden vacsoránál külön tányért te-
szek asztalomhoz.« Mint ahogy nem volt költői játék a megragadó sokratesi
búcsúszó sem, mellyel egyik szerkesztőjének kezét adott a halálos ágyon:
»Ti az életbe mentek, én a halálba, de nem tudjuk, melyikünk boldogabb.«
A »csipkehúsú« ember, akinek annyi szorongása volt az elmúlás miatt, fér-
fiasan szembe tudott nézni a halállal.” Ez a szembenézés, amelyet a költő
keresztény hite bátorított, kapott hangot a tavaszi bukolika zárósoraiban.

AN AFTERNOON STROLL

Jenő Dsida's "puppy" poem

The story of the poem is a lyrical account of a stroll on a spring afternoon when the poet from Kolozsvár (Cluj) walked his dog in the hills surrounding the city. The poem, by depicting the exuberant joy of the animal, is a manifestation of the young poet's delight in life, and then, towards the end of the poem, evokes his fears of dying, and commits himself to the mercy of God.

Keywords: Jenő Dsida and nature in Transylvania, bucolic world of the poet, love and scenery, the poet's belief in God and trust in redemption.